

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 20 april 2021
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2018/0328(COD)

5628/2/21
REV 2 ADD 1

CYBER 13
TELECOM 25
COPEN 35
COPS 33
COSI 14
CSC 26
CSCI 13
IND 25
RECH 36
ESPACE 6
CODEC 92
PARLNAT 92

RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av
EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande
av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv,
teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum
– Rådets motivering
– Antagen av rådet den 20 april 2021

I. INLEDNING

1. Den 12 september 2018 antog och översände kommissionen, inom ramen för sin strategi för den digitala inre marknaden, till rådet och Europaparlamentet, förslaget¹ till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum, med artiklarna 173.3 och 188 i EUF-fördraget som rättslig grund.
2. Syftet med förslaget är att hjälpa EU att bibehålla och utveckla den tekniska och industriella kapacitet inom cybersäkerhet som behövs för att säkra den digitala inre marknaden. Förslaget föreskriver att strukturer skapas på tre olika institutionella nivåer: ett nätverk av nationella samordningscentrum (nationell nivå), en kompetensgemenskap för cybersäkerhet (intressentnivå) och ett europeiskt kompetenscentrum för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (EU-nivå). Kompetenscentrumet kommer att förvalta ekonomiskt stöd till cybersäkerhet från EU:s budget och underlätta gemensamma investeringar av EU, medlemsstaterna och näringslivet för att stärka cybersäkerheten i EU.
3. Kommissionen lade fram förslaget för övergripande arbetsgruppen för cyberfrågor (*arbetsgruppen*) den 17 september 2018. Detta följdes av en granskning av konsekvensbedömningen i arbetsgruppen den 28 september 2018. Diskussionen om själva förslaget i arbetsgruppen inleddes den 28 september 2018 under det österrikiska ordförandeskapet och fortsatte under Rumäniens, Finlands, Kroatians och Tysklands ordförandeskap.
4. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) antog sitt yttrande² om förslaget den 23 januari 2019. EESK välkomnade kommissionens initiativ, eftersom man såg det som ett viktigt steg för att utveckla en näringslivsstrategi för cybersäkerhet och ett strategiskt drag för att uppnå ett robust och övergripande digitalt oberoende.

¹ 12104/18.

² 5898/19.

5. Inom Europaparlamentet tilldelades ärendet utskottet för industrifrågor, forskning och energi (ITRE), och Julia REDA (ITRE, Verts/ALE) utnämndes till föredragande. Betänkandet antogs den 19 februari 2019 i ITRE-utskottet och godkändes av parlamentet under det första plenarsammanträdet i mars 2019. Den 17 april 2019 antog parlamentet sin ståndpunkt vid första behandlingen, med 112 ändringsförslag till kommissionens förslag, med 489 röster för, 73 röster emot och 56 nedlagda röster. Efter valet till Europaparlamentet utnämndes Rasmus ANDRESEN (ITRE, Verts/ALE) till ny föredragande.
6. Den 13 mars 2019 gav Coreper ett mandat³ att inleda förhandlingarna med Europaparlamentet. Fem trepartsmöten har ägt rum sedan dess: den 13 och 20 mars 2019 under det rumänska ordförandeskapet, den 25 juni 2020 under det kroatiska ordförandeskapet och den 29 oktober och 11 december 2020 under det tyska ordförandeskapet.
7. Det första trepartsmötet hölls den 13 mars 2019 i Strasbourg och ledde inte till några väsentliga diskussioner. Båda parter presenterade sina ståndpunkter och de viktigaste ändringarna i sina respektive förslag och enades om vägen framåt och en tidsplan. Medlagstiftarna bekräftade sitt starka engagemang för att nå en överenskommelse så snart som möjligt.
8. Det andra trepartsmötet anordnades den 20 mars 2019 i Bryssel, och de frågor som identifierades som politiska vid det första tekniska mötet, huvudsakligen kompetenscentrumets uppdrag och uppgifter, finansieringen och styrelsen, diskuterades. Det rumänska ordförandeskapet byggde sitt tillvägagångssätt på mandatet för det första trepartsmötet. Det andra trepartsmötet visade på en positiv inställning från båda sidor, som var flexibla i flera frågor, och vägledning gavs för den tekniska nivån så att ytterligare framsteg skulle kunna göras med kompromisstexten.

³ 7583/19.

9. Ett reviderat mandat för förhandlingar med Europaparlamentet godkändes av Coreper den 3 juni 2020⁴. Ett tredje trepartsmöte hölls den 25 juni 2020, i slutet av det kroatiska ordförandeskapet, i syfte att informera Europaparlamentet om de viktigaste ändringarna i rådets nya mandat med fokus på 1) kompetenscentrumets uppdrag, mål och uppgifter 2) dess struktur 3) de finansiella bestämmelserna och 4) kompetensgemenskapen för cybersäkerhet.
10. En oavgjord rådsståndpunkt angående rösträtten för centrumets styrelse löstes i rådet under det tyska ordförandeskapet. Den 22 juli 2020 antog Coreper ett reviderat mandat som förtydligade omfattningen av kommissionens vetorätt.
11. En annan kvarstående fråga, om kompetenscentrumets säte, löstes i anslutning till Corepers möte den 28 oktober 2020 av företrädarna för medlemsstaternas regeringar, som enades om ett förfarande för att välja kompetenscentrumets säte⁵. Beslutet om sätet fattades av företrädarna för medlemsstaternas regeringar i anslutning till Corepers möte den 9 december 2020. Bukarest i Rumänien valdes till säte.
12. Det fjärde trepartsmötet, den 29 oktober 2020, gav ett brett mandat till den tekniska nivån om att hitta kompromisser om de kvarstående olösta frågorna. Vid flera tekniska möten nåddes kompromisser om de flesta frågor.
13. Vid det femte och sista trepartsmötet, den 11 december 2020, nådde rådet och Europaparlamentet en preliminär överenskommelse i enlighet med det mandat som förnyats av Coreper den 9 december 2020. Den 18 december 2020 godkände Coreper den slutliga kompromisstext som man enats om vid trepartsmötet.

⁴ 8315/20.

⁵ 13405/20.

II. MÅL

14. I förslaget föreskrivs inrättandet av ett kompetenscentrum som skulle vara EU:s huvudorgan för sammanslagning av investeringar i cybersäkerhetsforskning, cybersäkerhetsteknik och industriell utveckling av cybersäkerhet. Det skulle också ge ekonomiskt stöd till cybersäkerhet från programmet Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. Såsom redan nämnts föreskriver förslaget dessutom att ett nätverk av nationella samordningscentrum och en kompetensgemenskap för cybersäkerhet ska skapas.
15. Kompetenscentrumet skulle ha en styrelse, bestående av företrädare för medlemsstaterna och kommissionen, som fastställer den allmänna inriktningen för centrumets verksamhet och säkerställer att centrumet fullgör sitt uppdrag i enlighet med denna förordning. Centrumets syfte skulle vara att säkerställa en starkare samordning mellan forskning och innovation samt införande av strategier på EU-nivå och nationellt liksom att ge medlemsstaterna möjlighet att fatta beslut om sina ekonomiska bidrag till gemensamma åtgärder.
16. Kompetenscentrumet skulle kunna
 - i) genomföra forsknings- och innovationsåtgärder (som stöds av Horisont Europa) samt kapacitetsuppbyggande åtgärder (som stöds av programmet för ett digitalt Europa) i enlighet med den ovannämnda styrningen (dvs. kommissionen och medlemsstaterna),
 - ii) tillsammans med medlemsstaterna stödja utbyggnaden och upphandlingen av utrustning, verktyg och datainfrastruktur för avancerad cybersäkerhet i Europa och säkerställa införande på bred basis i hela ekonomin av de senaste lösningarna inom cybersäkerhet. I detta syfte skulle kompetenscentrumet även kunna underlätta gemensamt förvärvande av kapacitet på medlemsstaternas vägnar.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

A. FÖRFARANDE

17. Europaparlamentet och rådet förde förhandlingar i syfte att nå en överenskommelse på grundval av rådets ståndpunkt vid första behandlingen ("tidig överenskommelse vid andra behandlingen"). Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar det kompromisspaket som de båda medlagstiftarna, med stöd av kommissionen, kommit överens om.

B. SAMMANFATTNING AV HUVUDFRÅGORNA

18. Följande är de huvudsakliga förändringar som de båda medlagstiftarna kom överens om jämfört med kommissionens ursprungliga förslag:
- 1) Kompromissformuleringar infördes i bestämmelserna för att texten skulle anpassas till bestämmelserna i förordningarna om ett digitalt Europa och om Horisont Europa, eftersom kompetenscentrumet kommer att förvalta ekonomiskt stöd till cybersäkerhet från programmet Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa.
 - 2) Hänvisningen i de rättsliga bestämmelserna (artikel 1) i förordningen till kompetenscentrumets säte utgick. Istället lades ett nytt skäl 20 till.
 - 3) Ett antal termer lades till med lämpliga definitioner – till exempel *cyberhot*, *gemensam åtgärd*, *bidrag in natura* och *uropeiska digitala innovationsknutpunkter*.
 - 4) Termen *agenda* lades till – en övergripande och hållbar strategi för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning med strategiska rekommendationer för utvecklingen och framväxten av en europeisk sektor för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning samt strategiska prioriteringar för kompetenscentrumets verksamhet.

- 5) Kompetenscentrumets uppgifter, som ursprungligen fastställdes tillsammans med målen i en och samma artikel, återfinns nu i en särskild artikel, och man skiljer på centrumets strategiska uppgifter och genomförandeuppgifter.
- 6) Den roll som Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa) ska ha har stärkts. Enisa kommer att vara ständig observatör i kompetenscentrumets styrelse och kan ge råd och underlag i fråga om agendan och de årliga och fleråriga arbetsprogrammets utformning.
- 7) Nya bestämmelser infördes om de nationella samordningscentrumen, särskilt när det gäller deras utnämning och kommissionens bedömning.
- 8) Styrelsens uppgifter vidareutvecklades, särskilt vad gäller antagandet av agendan och de årliga och fleråriga arbetsprogrammen.
- 9) Omröstningsreglerna för kompetenscentrumets styrelse ändrades, och principen om en röst per ledamot fastställes i stället för kommissionens ursprungliga förslag, där det sades att EU bör ha 50 % av rösterna. För vissa beslut med anknytning till unionsbudgetens genomförande samt det årliga arbetsprogrammet, det fleråriga arbetsprogrammet och metoden för beräkning av medlemsstaternas bidrag ska kommissionen emellertid ha 25 % av rösterna. Styrelsen ska fatta sina beslut med en majoritet på minst 75 % av alla sina ledamöter.
- 10) Den rådgivande näringslivs- och vetenskapsnämnden förändrades så att den i stället är en strategisk rådgivande grupp som ska tillhandahålla rådgivning på grundval av regelbunden dialog mellan kompetenscentrumet och kompetensgemenskapen för cybersäkerhet.
- 11) Kompetensgemenskapen för cybersäkerhet kommer att bestå av kollektiva organ och organisationer och inte omfatta enskilda personer. Som en kompromiss kommer kompetenscentrumet och dess organ att utnyttja sakkunskapen hos enskilda och fysiska personer som ad hoc-expert.

- 12) Nya artiklar lades till om en jämn könsfördelning (artikel 35) och om kompetenscentrumet som juridisk person (artikel 39).

IV. **SLUTSATS**

19. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar det kompromisspaket som rådet och Europaparlamentet med stöd av kommissionen kommit överens om.
 20. Rådet anser att dess ståndpunkt vid första behandlingen utgör ett välavvägt paket och att den nya förordningen efter antagandet kommer att få en viktig roll när det gäller att vidareutveckla EU:s tekniska, industriella och forskningsrelaterade kapacitet inom cybersäkerhet.
-